

ORIGINAL

7 A 8/96-28

Toto rozhodnutí nebylo právní moci

číslo 26. 2. 1999

VRCHNÍ SOUD V PRAZE

číslo

22. 3. 1999

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudkyň JUDr. Jitky Lesné a JUDr. Bedřišky Sitenské v právní věci žalobců: A) [redacted], bytem [redacted], B) [redacted], bytem [redacted], oba právně zast. JUDr.

Janou Mikulovou, advokátkou se sídlem advokátní kancelář 120 00 Praha 2, Šumavská 21, proti žalovanému dříve Ministerstvu hospodářství, nyní Ministerstvu pro místní rozvoj, 110 00 Praha 1, Staroměstské nám. č. 6, v řízení o žalobě proti rozhodnutí Ministerstva hospodářství (regionálního pracoviště pro českobudějovickou oblast) ze dne 6.11.1995, č.j. 548/RPČB/95/Du-Am,

t a k t o :

Rozhodnutí Ministerstva hospodářství, regionálního pracoviště pro českobudějovickou oblast, ze dne 6.11.1995 č.j. 548/RPČB/95/Du-Am ve znění opravy ze dne 20.11.1995 a rozhodnutí Okresního úřadu Strakonice, referátu regionálního rozvoje, ze dne 20.6.1995 č.j. RR/1147/95/jst se zrušují a věc se vrací žalovanému Ministerstvu pro místní rozvoj k dalšímu řízení.

Žalovaný je povinen zaplatit žalobcům k rukám jejich právní zástupkyně, advokátky JUDr. Jany Mikulové, na nákladech řízení částku 1260,- Kč do třiceti dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím býv. Ministerstva hospodářství, regionálního pracoviště pro českobudějovickou oblast (dále též "žalovaný") označeným v záhlaví rozsudku bylo zamítnuto odvolání žalobců podané proti rozhodnutí Okresního úřadu Strakonice, referátu

regionálního rozvoje (dále též "správní orgán I. stupně") ze dne 20.6.1995, jímž bylo v rámci mimoodvolacího řízení zrušeno podle ustanovení § 65 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád, dále jen "spr. ř.") rozhodnutí Městského úřadu, odboru výstavby a životního prostředí Strakonice ze dne 6.5.1992 č.j. výst. 664/92/Př (rozhodnutí o umístění stavby rodinného domku s prodejnou), a rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo potvrzeno.

V žalobě namítají, že stavební zákon nebyl správními orgány vykládán v souladu s Listinou základních práv a svobod, zejména s čl. 11, který vyjadřuje zásadu, že vlastnické právo všech vlastníků má stejný zákonný obsah a ochranu; v tomto smyslu mělo být ve vedeném řízení posuzováno jejich vlastnické právo k pozemkům i vlastnictví k sousedním pozemkům - komunikacím. Pozemním komunikacím jakožto veřejnému statku může být zákonem poskytnuta zvláštní a zvýšená ochrana, avšak jen potud, pokud to vyžaduje reálný obecný zájem. K ochraně dálnic, silnic a místních komunikací a provozu na nich mimo území zastavěné nebo určené k souvislému zastavění slouží silniční ochranná pásma (§ 11 zákona č. 135/1961 Sb. ve znění pozdějších předpisů), o tento případ v dané věci však nejde, neboť zamýšlená stavba rodinného domku s prodejnou se nachází uvnitř zastavěného území. Na daný případ nelze aplikovat ani § 10 odst. 1 zákona č. 135/1961 Sb.; z citovaného ustanovení vyplývá, že se týká ochrany pozemní komunikace před hmotným poškozením a o ochranu provozu před hmotnými překážkami. Představu, že by za "ohrožení provozu" na pozemní komunikaci bylo možno považovat i pouze zmenšení šíře rozhledu na pozemních komunikacích vybudováním stavby na vlastním pozemku uvnitř města, je třeba považovat za nepřijatelnou, zvláště, když taková stavba všechny podmínky pro povolení splňuje. Uvedený názor podporuje i okolnost, že uvnitř zastavěného území se silniční ochranná pásma nezřizují. Rozhled na pozemních komunikacích je jedním z faktorů bezpečnosti provozu, toto hledisko však nelze prosazovat jednostranně k tíži vlastníků pozemků (jejichž cena bývá uvnitř města vysoká), navíc, když v obcích je rychlost provozu motorových vozidel omezena, lze použít různých dopravních zařízení (zrcadel), atd. Ostatně každý uživatel komunikace je povinen přizpůsobit se také jejímu dopravně technickému stavu, jímž se rozumí mimo jiné i začlenění komunikace do terénu, např. rozhled, nadmořská výška apod. (§ 6 citovaného silničního zákona). Při opačném výkladu by šlo o nucené omezení vlastnického práva, které je možné jen ve veřejném zájmu, a to na základě zákona a za náhradu (čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod). V této souvislosti žalobci odkázali i na nálezy Nejvyššího správního soudu ze dne 17.12.1945, Boh. 1361/45. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně i rozhodnutí žalovaného bylo proto vydáno v rozporu nejenom se zákonem, ale i s Listinou základních práv a svobod - čl. 11, čl. 3 odst. 1 a čl. 4 odst. 4.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že územní rozhodnutí ze dne 6.5.1992 č.j. výst. 664/92/Př bylo Městským úřadem, odborem výstavby a životního prostředí Strakonice vydáno v rozporu s § 36 stavebního zákona, neboť stavební úřad neoznámil zahájení územního řízení dotčeným orgánům státní správy

a účastníkům řízení, kterým tím byla odňata možnost účastnit se řízení a vznést své případné námitky a připomínky. Územní rozhodnutí bylo vydáno rovněž v rozporu s § 126 stavebního zákona, neboť stavební úřad rozhodl bez souhlasu dotčeného orgánu státní správy na úseku dopravy a silničního hospodářství. V územním řízení se pak nezabýval situováním stavby ani z hlediska § 41 odst. 2 vyhl. č. 83/1976 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Vzhledem k tomu, že proti rozhodnutí o umístění stavby nebylo podáno odvolání, bylo třeba pochybení stavebního úřadu napravit postupem podle § 65 a násl. spr. ř. Správní orgán I. stupně proto zahájil přezkumné řízení a v jeho rámci napadené územní rozhodnutí zrušil, neboť s ohledem na stanovisko dotčeného orgánu státní správy na úseku dopravy a silničního hospodářství podpořené i stanoviskem Ministerstva dopravy - odborem pozemních komunikací, dále i s ohledem na stanovisko Policie ČR, Okresního ředitelství - služby dopravní policie Strakonice, nelze dovodit, že by se v novém řízení nedospělo k podstatně odlišnému výsledku, zejména když v současnosti již stavba může být projednávána pouze v řízení podle § 88 odst. 1, písm. b) stavebního zákona, neboť stavebník, aniž by bylo vydáno pravomocné rozhodnutí, započal s realizací stavby. Vzhledem k výše uvedenému pak je zřejmé, že územní rozhodnutí bylo vydáno i v rozporu s § 3 odst. 4 a § 32 spr. ř., neboť stavební úřad si nezajistil potřebné podklady pro rozhodnutí a nevycházel tudíž ze skutečného stavu věci. K námitce žaloby směřující proti vlastním stanoviskům vztahujícím se k posouzení stavby z hlediska dopravních vazeb v území žalovaný uvedl, že toto posouzení spadá zcela do kompetence příslušných dotčených orgánů státní správy. Jsou-li pak jejich stanoviska záporná, musí je stavební úřad respektovat a nemůže je zpochybňovat. Vydáním žalobou napadených rozhodnutí nedošlo k porušení čl. 11 Listiny základních práv a svobod; z citovaného článku nevyplývá, že by vlastníci mohli na svůj pozemek umísťovat stavby podle svého libovolného uvážení, aniž by respektovali práva dalších subjektů popř. zákonem chráněné obecné zájmy. Listinou základních práv a svobod jsou vlastníkům nemovitostí při uskutečňování jejich práv kladeny i určité meze v souladu se zákonem. Za takovou mez lze považovat i ustanovení stavebního zákona, v němž je uvedeno, že stavby lze provádět jen na základě stavebního povolení nebo ohlášení.

Vzhledem k tomu, že podle ustanovení § 1 odst. 5 písm. a) bod 4. zákona č. 272/1996 Sb. dosavadní působnost ve věcech územního plánování a stavebního řádu přešla z Ministerstva hospodářství, které bylo zároveň zrušeno, na nově zřízené Ministerstvo pro místní rozvoj, má od účinnosti tohoto zákona, t.j. od 1.11.1996 postavení žalovaného Ministerstvo pro místní rozvoj.

Soud vyžádal správní spisy věci se týkající, z nichž vyplynuly následující, pro rozhodnutí soudu podstatné, skutečnosti:

Na základě žádosti žalobce ad A) o vydání rozhodnutí o umístění stavby podle zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění novel (dále jen "stavební

zákon") - žádost ze dne 17.4.1992 doručená Městskému úřadu strakonice téhož dne, ve věci "žádost o stavební povolení", přepsáno na "žádost o územní rozhodnutí" - vydal Městský úřad strakonice, odbor výstavby a ŽP dne 6.5.1992 pod č.j. výst. 664/92/Př rozhodnutí o umístění stavby rodinného domku s prodejnou na pozemku parc. č. [redacted] a [redacted] k.ú. [redacted].

Ve správním spise je založen podnět Městského úřadu strakonice, odboru výstavby a ŽP (úseku dopravy) k přezkoumání shora označeného rozhodnutí v mimoodvolacím řízení (§ 65 a násl. spr. ř.) ze dne 26.2.1993. Podnět je zdůvodněn tím, že Městský úřad Strakonice, odbor výstavby a ŽP, úsek dopravy, byl jako majitel a správce sousedních nemovitostí ve vedeném územním řízení opomenut jako účastník řízení i jako dotčený orgán státní správy ve smyslu stavebního zákona. Dále je založen podnět Okresního úřadu ve Strakonici, referátu dopravy a silničního hospodářství ze dne 4.5.1993 (adresovaný OÚ ve Strakonici, referátu regionálního rozvoje) k přezkoumání téhož rozhodnutí v rámci mimoodvolacího řízení, podnět je zdůvodněn tím, že nesprávným postupem v územním řízení byla silničnímu správnímu orgánu odňata možnost účastnit se řízení.

Přípisem ze dne 2.6.1993 správní orgán I. stupně oznámil zahájení mimoodvolacího řízení podle § 65 spr. ř. ve věci vydaného územního rozhodnutí o umístění stavby rodinného domku s prodejnou na p.č.k. [redacted] a [redacted] v k.ú. [redacted]. Oznámení bylo adresováno žalobcům, na vědomí zasláno MěÚ Strakonice, odbor výstavby a OkÚ Strakonice, referát dopravy.

Rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 23.6.1993 zn. RR/197/93/Št bylo rozhodnutí Městského úřadu, odboru výstavby a ŽP Strakonice ze dne 6.5.1992 č.j. výst. 664/92/Př podle ustanovení § 65 odst. 2 spr. ř. zrušeno. V odůvodnění rozhodnutí správní orgán mimo jiné uvedl, že rozhodnutí Městského úřadu Strakonice ze dne 6.5.1992 považuje za pravomocné, neboť žalobce ad A) toto rozhodnutí osobně převzal dne 6.5.1992, druhá účastnice řízení, žalobkyně ad B), byla s rozhodnutím - jak vyplývá ze spisového materiálu - seznámena. Dále je konstatováno, že oznámení o zahájení územního řízení dotčeným orgánům státní správy nebylo provedeno, neboť územní rozhodnutí bylo zahájeno na návrh účastníka, který také k žádosti přiložil požadované doklady a stanoviska. V přezkumném řízení však bylo zjištěno, že rozhodnutí o umístění stavby obsahuje řadu procesních vad a nedostatků, rovněž samotná žádost vykazuje zmatečnost. Rozhodnutí však zejména nerespektuje ustanovení § 41 odst. 2 vyhlášky č. 83/1976 Sb., které řeší odstupy staveb, neboť připouští umístění stavby na hranici sousedních pozemků, t.j. komunikací [redacted] a [redacted], a to bez zřetele k tomu, že vzdálenost stavby pro bydlení od silnice nebo místní komunikace má být alespoň 6 m. Rozhodnutí rovněž vykazuje vadu v tom, že výroková část neobsahuje stručný popis stavby, nejsou stanoveny podmínky o přesném, zejména výškovém a polohovém umístění stavby včetně odstupů od hranic pozemků a sousedních staveb. Předložené situační výkresy, které jsou součástí územního rozhodnutí, jsou neúplné, nejsou uvedena parc. čísla pozemků, rozměry, vzdálenosti od sousedních pozemků a staveb.

O odvolání žalobců, které proti posledně označenému rozhodnutí podali, rozhodlo Ministerstvo hospodářství (regionální pracoviště pro českobudějovickou oblast) rozhodnutím vydaným podle ustanovení § 59 odst. 3 spr. ř. ze dne 1.9.1993, č.j. 514/RPČB/93/Du tak, že toto rozhodnutí zrušilo a věc vrátilo správnímu orgánu I. stupně k novému projednání a rozhodnutí. V odůvodnění odvolací správní orgán uvedl, že ze spisového materiálu není zřejmé, zda rozhodnutí Městského úřadu Strakonice, odboru výstavby a ŽP ze dne 6.5.1992 nabylo právní moci, neboť není doloženo jeho doručení žalobkyni ad B), rozhodnutí správního orgánu I. stupně dále pominulo ustanovení § 65 odst. 2 spr. ř. týkající se posouzení práv nabytých v dobré víře.

Přípisem ze dne 26.10.1993 zn. RR/197/576/93/Št sdělil správní orgán I. stupně Okresnímu úřadu Strakonice, referátu dopravy a silničního hospodářství ve věci "Odpověď na podnět k přezkoumání rozhodnutí mimo odvolací řízení", že územní rozhodnutí (rozhodnutí Městského úřadu Strakonice, odboru výstavby a ŽP ze dne 6.5.1992) nenabylo právní moci, nejsou proto dány důvody ani k postupu podle § 30 spr. ř., ani k dalšímu řešení věci v rámci mimoodvolacího řízení. Účastníkům vedeného mimoodvolacího řízení, žalobcům ad A) a ad B), toto stanovisko správního úřadu sděleno nebylo.

Z dokladu o doručení založeného ve správním spise vyplývá, že žalobkyni ad B) bylo rozhodnutí Městského úřadu Strakonice, odboru výstavby a ŽP ze dne 6.5.1992 doručeno do vlastních rukou dne 29.11.1993.

Přípisem ze dne 26.5.1995 č.j. RR/1147/95/jst oznámil správní orgán I. stupně zahájení dalšího mimoodvolacího řízení (z vlastního podnětu) ve věci přezkoumání rozhodnutí o umístění stavby vydané Městským úřadem Strakonice, odborem výstavby a ŽP dne 6.5.1992.

Rozhodnutím ze dne 20.6.1995 č.j. RR/1147/95/jst poté správní orgán I. stupně podle ustanovení § 65 odst. 2 spr. ř. opětovně zrušil rozhodnutí Městského úřadu, odboru výstavby a ŽP Strakonice ze dne 6.5.1992 č.j. výst. 664/92/Př. V odůvodnění rozhodnutí uvedl (obdobně jako v rozhodnutí ze dne 23.6.1993 č.j. RR/197/93/Št), že rozhodnutí o umístění stavby rodinného domku s prodejnou ze dne 6.5.1992 obsahuje řadu procesních vad a nedostatků, stavební úřad nepostupoval při vydání označeného rozhodnutí podle § 36 stavebního zákona, když zahájení územního řízení neoznámil dotčeným orgánům státní správy ani dalším účastníkům řízení. Nesprávným postupem v územním řízení byla odňata možnost dotčeného orgánu státní správy, referátu dopravy a silničního hospodářství, účastnit se řízení. Tento orgán navíc vyjádřil jednoznačně záporný a nesouhlasný postoj z hlediska dopravních vztahů v dané lokalitě. Navrhované umístění stavby z hlediska dopravních vztahů nebylo v tomto směru stavebním úřadem důsledně projednáno. Stavební úřad se pak ve svém rozhodnutí nezabýval situováním stavby z hlediska § 41 odst. 2 vyhlášky č. 83/1976 Sb., která řeší odstupy staveb, a stavbu, která bude z převážné části sloužit k bydlení, povolil umístit na

hranici sousedních pozemků - silnice I/22 a místní komunikace. Rozhodnutí stavebního úřadu je vadné i v tom, že v jeho výrokové části není stručný popis o stavbě, nejsou zde stanoveny podmínky o výškovém a polohovém umístění stavby včetně odstupů od hranic pozemků a sousedních staveb. Předložené situační výkresy, které jsou součástí územního rozhodnutí, jsou neúplné, bez udání čísel pozemků, rozměrů, vzdáleností od sousedních pozemků a staveb. Žádost o vydání územního rozhodnutí je zmatečná (škrtnutá a přepsaná původní formulace "žádost o stavební povolení"). Nezakonnost rozhodnutí stavebního úřadu převažuje nad právy nabytými v dobré víře.

Proti tomuto rozhodnutí podali žalobci odvolání, v němž uplatnili námitky v podstatě shodné s námitkami uvedenými v posléze podané žalobě.

Rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 25.10.1995 č.j. RR/197/339/93/95/Št bylo podle § 30 spr. ř. vysloveno, že uvedený správní úřad "zastavuje mimoodvolací řízení zahájené oznámením zdejšího referátu dne 2.6.1993, dle § 65, zák. č. 71/1967 Sb. o správním řízení ve věci přezkumného řízení rozhodnutí o umístění stavby rodinného domu s prodejnou na parcelách č.k. [redacted] a [redacted], k.ú. [redacted], stavebník manž. [redacted].... Uvedené rozhodnutí vydal MěÚ Strakonice, odbor výstavby a ŽP dne 6.5.1992 pod č.j. výst./664/92/Př.". V odůvodnění rozhodnutí správní orgán mimo jiné uvedl, že toto rozhodnutí o zastavení mimoodvolacího řízení "opomenul v časovém sledu vydat". Rozhodnutí - podle doložky PM - nabylo právní moci 6.2.1996.

Původně žalovaný (býv. Ministerstvo hospodářství) poté žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 6.11.1995 ve znění opravy ze dne 20.11.1995 rozhodl o odvolání žalobců proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 20.6.1995, jímž bylo v rámci mimoodvolacího řízení podle § 65 odst. 2 spr. ř. zrušeno rozhodnutí Městského úřadu Strakonice, odboru výstavby a ŽP ze dne 6.5.1992, tak, že odvolání zamítl a napadené rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. V odůvodnění rozhodnutí vyslovil závěr, podle něhož prvostupňový správní orgán nepochybil, pokud rozhodnutí o umístění stavby za použití mimořádného opravného prostředku zrušil, neboť vady v řízení stavebního úřadu byly závažné a nelze ani usoudit, že by se v novém řízení nedospělo k odlišnému výsledku. Navíc územní rozhodnutí bylo vydáno v rozporu i s § 3 odst. 4 a § 32 spr. ř., neboť stavební úřad si neopatřil potřebné podklady pro rozhodnutí a nezjistil přesně a úplně skutečný stav věci, z něhož měl při rozhodování vycházet. Odvolací orgán dále v odůvodnění rozhodnutí konstatoval pochybení správního orgánu I. stupně spočívající v tom, že tento správní úřad souběžně vedl dvě správní řízení, neboť v době zahájení mimoodvolacího řízení přípisem ze dne 26.5.1995 nebylo mimoodvolací řízení zahájené přípisem ze dne 2.6.1993 ukončeno; vzhledem k tomu, že však správní orgán I. stupně tuto chybu napravil a rozhodnutím ze dne 25.10.1995 první zahájené mimoodvolací řízení podle § 30 spr. ř. zastavil, není nutné v odvolacím řízení vadu napravovat.

Žaloba je důvodná, žalobou napadená rozhodnutí jsou nezákonná.

Podle ustanovení § 140 stavebního zákona není-li výslovně stanoveno jinak, vztahují se na řízení podle stavebního zákona obecné předpisy o správním řízení.

Podle ustanovení § 65 odst. 1 spr. ř. rozhodnutí, které je v právní moci, může z vlastního nebo jiného podnětu přezkoumat správní orgán nejbližší vyššího stupně nadřízený správnímu orgánu, který toto rozhodnutí vydal (§ 58), jde-li o rozhodnutí ústředního orgánu státní správy, jeho vedoucí na základě návrhu jím ustavené zvláštní komise (§ 61 odst. 2). Podle odst. 2 téhož ustanovení, správní orgán příslušný k přezkoumání rozhodnutí je zruší nebo změní, bylo-li vydáno v rozporu se zákonem, obecně závazným právním předpisem nebo obecně závazným nařízením. Podle ustanovení § 68 odst. 2 spr. ř. proti rozhodnutí, jímž se ruší nebo mění rozhodnutí mimo odvolací řízení, se lze odvolat (podat rozklad).

Z ustanovení § 65 odst. 1 spr. ř. tedy vyplývá, že pravomocné rozhodnutí může příslušný správní orgán přezkoumat, a to z vlastního nebo jiného podnětu. Při postupu správního orgánu podle citovaného ustanovení je však třeba odlišovat dva případy. Pokud správní orgán neshledá podnět k přezkoumání rozhodnutí důvodným, nezahajuje žádné řízení a o svém zjištění nevydává žádné rozhodnutí, neboť není důvod zasahovat do právní sféry účastníků řízení; práva a povinnosti účastníků řízení založená původním rozhodnutím totiž takovým zjištěním nijak nejsou dotčena. V tomto prvním případě správní orgán, přezkoumával-li pravomocné rozhodnutí nikoli z vlastního podnětu, tedy pouze vyrozumí podatele podnětu přípisem o tom, že jeho podnět důvodným neshledal, přitom postupuje podle předpisů o vyřizování stížností, oznámení a podnětů pracujících (vl. vyhl. č. 150/1958 Ú.l.). Naproti tomu v případě, kdy správní orgán na základě vlastního nebo jiného podnětu dospěje k závěru, že přezkoumávané pravomocné rozhodnutí bylo vydáno v rozporu se zákonem, je oprávněn je zrušit či změnit; to samozřejmě musí učinit rozhodnutím. V tomto druhém případě správní orgán po zjištění rozporu pravomocného správního rozhodnutí se zákonem je povinen zahájit správní řízení (§ 18 odst. 2 spr. ř.), oznámit zahájení řízení všem účastníkům řízení (§ 18 odst. 3 spr. ř.) a vést řízení podle procesního předpisu, kterým je v dané věci správní řád. Proti rozhodnutí, kterým zrušil nebo změnil původní pravomocné rozhodnutí mimo odvolací řízení, se mohou účastníci odvolat (podat rozklad), pro odvolací řízení platí ustanovení § 53 a násl. spr. ř. (§ 61 spr. ř.). Zahájené mimoodvolací řízení je tudíž samostatným správním řízením, jehož průběh se plně řídí ustanoveními správního řádu.

V projednávané věci je ze spisového materiálu zřejmé, že správní orgán I. stupně zahájil z podnětu referátu dopravy a silničního hospodářství téhož okresního úřadu mimoodvolací řízení (§ 65 a násl. spr. ř.), jehož předmětem bylo přezkoumání rozhodnutí Městského úřadu Strakonice, odboru výstavby a životního prostředí ze dne 6.5.1992 č.j. výst. 664/92/Př,

zahájení řízení oznámil účastníkům řízení (žalobcům) přípisem ze dne 2.6.1993. Rozhodnutím ze dne 23.6.1993 zn. RR/197/93/Št poté rozhodnutí Městského úřadu Strakonice, odboru výstavby a životního prostředí zrušil, toto jeho rozhodnutí však k odvolání žalobců bylo podle § 59 odst. 3 spr. ř. **(nikoli tedy podle § 59 odst. 2 spr. ř.)** zrušeno a věc mu byla odvolacím orgánem vrácena k novému projednání a rozhodnutí.

Za této situace, kdy již bylo zahájeno správní řízení - mimoodvolací řízení podle § 65 a násl. spr. ř. (doručením oznámení jeho zahájení účastníkům řízení), které nebylo ukončeno, nemohl již tentýž správní orgán zahájit a vést další mimoodvolací řízení ve věci totožných účastníků s totožným předmětem řízení, neboť zahájení takového řízení a vydání žalobou napadených rozhodnutí bránila překážka litispendence. V této souvislosti je třeba pouze poznamenat, že ačkoliv spr. ř. uvedený institut výslovně neupravuje, nemá soud pochybnosti o jeho uplatnění i v řízení správním, neboť stejně jako překážka věci rozhodnuté (res iudicata) je i překážka zahájeného řízení (litispendence) obecně aplikovaným procesně právním principem ve všech právních odvětvích, ať již v řízení trestním, občanskoprávním a logicky tedy i v řízení správním.

S názorem žalovaného vyjádřeným v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, podle něhož překážka dříve zahájeného řízení byla zhojena tím, že správní orgán I. stupně rozhodnutím ze dne 25.10.1995 č.j. RR/197/339/93/95/Št mimoodvolací řízení zahájené oznámením ze dne 2.6.1993 podle § 30 spr. ř. zastavil, nelze souhlasit. Bez zřetele k tomu, zda takové rozhodnutí mohl správní orgán I. stupně vůbec vydat, t.j. zda byl splněn v ustanovení § 30 spr. ř. stanovený důvod zastavení řízení (když navíc rozhodnutím žalovaného ze dne 1.9.1993 bylo podle § 59 odst. 3 spr. ř. původní rozhodnutí vydané v rámci mimoodvolacího řízení zrušeno a věc vrácena k novému projednání a rozhodnutí), nelze pominout skutečnost, že v době zahájení dalšího (souběžného) mimoodvolacího řízení přípisem ze dne 26.5.1995 a vydání žalobou napadených rozhodnutí, původně vedené mimoodvolací řízení ukončeno (pravomocně) nebylo.

Ke skutečnosti, že žalobou napadená rozhodnutí byla vydána v řízení, v daném případě v řízení podle ustanovení § 65 a násl. o.s.ř., jehož zahájení a vedení bránila překážka litispendence, soud přihlíží z moci úřední, neboť jde o procesní vadu, která sama o sobě působí nezákonnost správních rozhodnutí v takovém řízení vydaných.

Vzhledem k výše uvedenému soud proto napadená rozhodnutí podle ustanovení § 250j odst. 2 o.s.ř. zrušil, aniž se již zabýval námitkami vznesenými v žalobě, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Na nákladech řízení přiznal soud úspěšným žalobcům podle § 250k odst. 1 o. s. ř. proti žalovanému Ministerstvu pro místní rozvoj náhradu soudního poplatku (1.000,- Kč) a náhradu za zastoupení advokátem požadované právní zástupkyní žalobců (t.j. dva úkony provedené v řízení o žalobě po 100,- Kč a dva režijní

paušály po 30,- Kč, § 14 a § 19 odst. 3 vyhlášky č. 270/1990 Sb., § 15 vyhlášky č. 177/1996 Sb.), celkem částku 1.260,- Kč, a uložil žalovanému zaplatit tuto částku k rukám právní zástupkyně ve stanovené lhůtě.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Praze dne 25. ledna 1999

JUDr. Věra Šimůnková
předsedkyně senátu